

Projekt

z dnia 8 grudnia 2017 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXV/222/2017
RADY GMINY WALIM**

z dnia 29 grudnia 2014 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020

Na podstawie art.18 ust. 2pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875) oraz art. 176 pkt.1, art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 697) Rada Gminy Walim uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Walim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2018 r.

Przewodniczący Rady
Gminy Walim

Zuzanna Bodurka

Załącznik do uchwały Nr XXXV/222/2017
Rady Gminy Walim z dnia 19 grudnia 2017 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020

WALIM 2017

SPIS TREŚCI

- I. WPROWADZENIE
- II. DIAGNOZA
- III. CEL GŁÓWNY
- IV. CELE SZCZEGÓŁOWE
- V. ADRESACI
- VI. REALIZATORZY
- VII. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU
- VIII. EWALUACJA
- IX. FINANSOWANIE
- X. PODSUMOWANIE

I. WPROWADZENIE

Obowiązek opracowania i realizacji Programu wspierającego rodzinę nakłada na gminy *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. O wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*. Założeniem programu jest wspieranie rodzin, a w szczególności takich gdzie występują problemy opiekuńczo – wychowawcze.

Rodzina stanowi podstawową komórkę społeczeństwa i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, które oddziałuje na jego osobowość przekazując mu swój system wartości, tradycje i obyczaje, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym dla dziecka punktem odniesienia oraz źródłem zaspokajania jego potrzeb zarówno w sferze psychicznej, emocjonalnej, materialno-bytowej, powinna stanowić źródło poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości.

Dla prawidłowego funkcjonowania rodziny może zagrażać wiele czynników, najniebezpieczniejsze są zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie może uczynić daną rodzinę dysfunkcyjną, taką która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązać swoich problemów. Uzależnienia, przemoc, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, które mają charakter złożony, wymagający interdyscyplinarnych rozwiązań. W przypadku dezorganizacji rodziny nie spełnia ona swoich podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Z tej przyczyny jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby powołane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia określonych działań na jej rzecz. W/w rodziny wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, asystentów rodzinnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z wszystkimi członkami rodziny.

Polityka prorodzinna powinna odpowiadać na współczesne zagrożenia i potrzeby wynikające z przemian społecznych, środowiskowych i uwarunkowań oddziałujących na jej funkcjonowanie. Powinna być ukierunkowana na wspieranie i pomoc w przezwyciężaniu trudności, a w konsekwencji na usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej. Gminny program wspierania rodziny wyznacza plan działań, mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane zadania w ramach programu obejmują pracę z całą rodziną, również w sytuacjach gdy dziecko umieszczone zostanie zabezpieczone poza rodziną biologiczną.

Podstawę prawną działań ujętych w programie stanowią:

1. Ustawa z 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Z 2017r. Poz. 697) ,
2. Ustawa z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390),
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj, Dz. U. z 2016r . poz. 487 z późn. zm.),
5. Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem” (Dz. U. Z 2016r. poz. 1860 z późn. zm.
6. Strategia rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Walim na lata 2014-2020 uchwała z dnia 17.12.2013r Nr XXXVI/205/2013 Rady Gminy Walim oraz inne akty prawne.

II. DIAGNOZA

Gminę Walim według stanu na dzień 31.12.2016 r. zamieszkiwało 5.468 mieszkańców w tym: kobiet – 2.780, mężczyzn – 2.688. Liczba osób bezrobotnych wynosiła 313 w tym 173 kobiety.

Do określenia zadań Programu Wspierania Rodziny w Gminie Walim niezbędna jest analiza danych o osobach i rodzinach z terenu gminy, objętych wsparciem OPS w Walimiu.

1. Liczba i struktura rodzin objętych pomocą w latach 2015-2016

	2015	2016
Liczba rodzin	246	247
Liczba osób w rodzinach	550	535
% w stosunku do liczby mieszkańców gminy	9,83%	9,78%
Liczba mieszkańców	5593	5467
Rodziny z dziećmi w tym:	93	85
wielodzietne	8	8
niepełne	32	34

2. Powody przyznania pomocy

	LICZBA RODZIN	
	2015	2016
Ubóstwo	193	187
Bezrobocie	132	121
Niepełnosprawność	99	97
Długotrwała choroba	70	77
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	32	33
Alkoholizm	28	30
Ochrona macierzyństwa	27	21
Przemoc	8	5
Zdarzenie losowe	4	0
Sieroctwo	2	1
Bezdomność	2	2

Od kilku lat w gminie, podobnie jak w całym kraju dostrzegany jest kryzys w rozwoju moralnym i kulturowym, nie tylko dzieci i młodzieży ale także rodziców. Związane jest to często z innymi problemami występującymi w rodzinie tj. choroba, uzależnienia, utrata pracy, niskie umiejętności wychowawcze, brak środków na bieżące utrzymanie.

Na podstawie danych ze sprawozdań oraz informacji uzyskanych od pracowników socjalnych OPS wynika, że w latach 2015 – 2016 liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekunów – wychowawczych zwiększyła się. Na wysokim poziomie utrzymuje się liczba rodzin, którym przydzielono asystenta. Są to rodziny, które wymagają wsparcia w znacznie szerszym wymiarze aniżeli pomoc oferowana w ramach pracy socjalnej.

3. Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

Rok	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
2015	21
2016	31
2017	31

III. CEL GŁÓWNY

1. Zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom i rodzinie oraz pomoc w wypełnianiu funkcji opiekunów – wychowawczych, a także zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej tj. odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej.

2. Zgodnie z przyjętym rządowym programem „Za życiem” gminny program wspierania rodziny obejmie systemem wsparcia rodziny, w których urodzą się dzieci z niepełnosprawnością lub ciężką chorobą.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.
2. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dziecka.
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.
4. Wzmocnienie i wyzwolenie zasobów tkwiących w rodzinie.

V. ADRESACI

Adresatami programu są dzieci i rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczo - wychowawczej, zagrożone w szczególności ubóstwem, przemocą w rodzinie, problemem uzależnień oraz rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

VI. REALIZATORZY

Program będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z następującymi instytucjami: placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, Urzędem Gminy Walim, Komendą Policji, Zespołem Interdyscyplinarnym, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rodzinnym i Nieletnich, kuratorami sądowymi, parafiami rzymsko-katolickim i innymi podmiotami w zależności od potrzeb.

VII. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Koordynowanie i organizowanie działań w ramach programu, inicjowanie nowych rozwiązań, należy do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Walimiu. Program ustanowiony na lata 2018 – 2020 będzie realizowany na terenie Gminy Walim. Na bieżąco również będzie prowadzona diagnoza środowisk zagrożonych sytuacjami kryzysowymi, w celu dostosowania działań do potrzeb rodzin dysfunkcyjnych. Odrębnymi, szczególnymi działaniami będą objęte rodziny uprawnione do pomocy z programu „Za życiem”. W terminie do 31 marca każdego roku przedstawiane będzie Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

VIII. EWALUACJA

Program ma charakter otwarty, co oznacza, że w ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby do wprowadzenia zmian i korekt w działaniach na rzecz rodzin objętych wsparciem.

Wskaźniki realizacji programu :

- a) liczba i formy udzielonej pomocy,
- b) liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego,
- c) liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia,
- d) liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny,
- e) liczba dzieci objęta wsparciem profilaktyczno- terapeutycznym w środowisku szkolnym,
- f) liczba dzieci korzystających z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- g) liczba dzieci biorących udział w koloniach z programem profilaktycznym,
- h) liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objętych pracą socjalną,
- i) liczba dzieci objęta wsparciem finansowym w formie stypendiów szkolnych, zasiłków, zapomóg,
- j) liczba szkoleń, warsztatów, programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców i dzieci,
- k) zagospodarowanie czasu wolnego poprzez organizowanie zajęć z zakresu kultury, sportu i rekreacji.

IX. FINANSOWANIE

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Walim na lata 2018-2020 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Walim, dotacji z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

X. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. W celu osiągnięcia zamierzonych celów, w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, utrzymanie dzieci w środowisku rodzinnym, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia.

Uzasadnienie

Zgodne z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Natomiast art. 179 ust. 2 wskazuje, że programy uchwalane są przez Radę Gminy, z uwzględnieniem potrzeb związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

Sporządziła K. Borowiec